

de rijke man & Lazarus

21 april 2013
Zoetermeer
Lucas 16:19-31

Lucas 16 – de Schriftlezing

¹⁹ En er was een rijk man, die gekleed ging in purper en fijn linnen en elke dag schitterend feest hield.

²⁰ En er was een bedelaar, Lazarus genaamd, vol zweren,

²¹ nedergelegd bij zijn voorportaal, die verlangde zijn honger te stillen met wat van de tafel van de rijke afviel; zelfs kwamen de honden zijn zweren likken.

²² Het geschiedde, dat de arme stierf en door de engelen gedragen werd in Abrahams schoot.

Lucas 16 – de Schriftlezing

²³ Ook de rijke stierf en hij werd begraven. En toen hij in het dodenrijk zijn ogen opsloeg onder de pijnigingen, zag hij Abraham van verre en Lazarus in zijn schoot.

²⁴ En hij riep en zeide: Vader Abraham, heb medelijden met mij en zend Lazarus opdat hij de top van zijn vinger in water dope en mijn tong verkoele, want ik lijd pijn in deze vlam.

²⁵ Maar Abraham zeide: Kind, herinner u, hoe gij het goede tijdens uw leven hebt ontvangen en insgelijks Lazarus het kwade; nu wordt hij hier vertroost en gij lijdt pijn.

Lucas 16 – de Schriftlezing

²⁶ En bij dit alles, er is tussen ons en u een onoverkomelijke kloof, opdat zij, die van hier tot u zouden willen gaan, dit niet zouden kunnen, en zij vandaar niet aan onze kant zouden kunnen komen.

²⁷ Doch hij zeide: Dan vraag ik u, vader, dat gij hem naar het huis van mijn vader zendt, want ik heb vijf broeders.

²⁸ Laat hij hen dan ernstig waarschuwen, dat ook zij niet in deze plaats der pijniging komen.

Lucas 16 – de Schriftlezing

²⁹ Maar Abraham zeide: Zij hebben Mozes en de profeten, naar hen moeten zij luisteren.

³⁰ Doch hij zeide: Neen, vader Abraham, maar indien iemand van de doden tot hen komt, zullen zij zich bekeren.

³¹ Doch hij zeide tot hem: Indien zij naar Mozes en de profeten niet luisteren zullen zij ook, indien iemand uit de doden opstaat, zich niet laten gezeggen.

A. Een gelijkenis

1. Niet *expliciet* zo genoemd, maar wat zegt dat? Dat geldt ook voor...

- de verloren penning (15:8-10)
- de verloren zoon (15:11-32)
- de onrechtvaardige rentmeester (16:1-9)

A. Een gelijkenis

2. Jezus sprak tot de scharen *standaard* in gelijkenissen

Dit alles zeide Jezus in gelijkenissen tot de scharen en zonder gelijkenis zeide Hij **NIETS** tot hen...

-Matteus 13:34-

A. Een gelijkenis

3. De *inhoud* zegt dat het niet letterlijk waar kán zijn. Want...

- hebben mensen vóór de opstanding al een lichaam (ogen, tong, dorst, pijn)?;
- hebben mensen "in Abrahams schoot" uitzicht op de verschrikkingen aan de overzijde en wordt er over en weer gecommuniceerd?
- **ONGERIJMD!**

A. Een gelijkenis

4. Gelijkenissen dienen nimmer om te verduidelijken maar om te verbergen.

Matteus 13:10-13

¹⁰ En de discipelen kwamen
en zeiden tot Hem:

Waarom spreekt Gij tot hen in gelijkenissen?

¹¹ Hij antwoordde hun en zeide:

Omdat het u gegeven is de geheimenissen
van het Koninkrijk der hemelen te kennen,
maar **HUN IS DAT NIET GEGEVEN.**

(...)

¹³ **DAAROM SPREEK IK**

TOT HEN IN GELIJKENISSEN,

omdat zij ziende niet zien
en horende niet horen of begrijpen.

-Matteus 13-

B. geen beschrijving van toestand der doden

1. Voorstelling in gelijkenis staat haaks op "Mozes en de profeten".

B. geen beschrijving van toestand der doden

2. Voorstelling in gelijkenis staat haaks op "Mozes en de profeten".

- Nergens in de Tenach een aanwijzing van bewust-zijn in het dodenrijk;

B. geen beschrijving van toestand der doden

2. Voorstelling in gelijkenis staat haaks op "Mozes en de profeten".

- Nergens in de Tenach een aanwijzing van bewust-zijn in het dodenrijk;
- "Het dodenrijk looft U niet".

B. geen beschrijving van toestand der doden

2. Voorstelling in gelijkenis staat haaks op "Mozes en de profeten".

- Nergens in de Tenach een aanwijzing van bewust-zijn in het dodenrijk;
- "Het dodenrijk looft U niet".
- "Niet de doden zullen de **HERE** loven".

B. geen beschrijving van toestand der doden

2. Voorstelling in gelijkenis staat haaks op "Mozes en de profeten".

- Nergens in de Tenach een aanwijzing van bewust-zijn in het dodenrijk;
- "Het dodenrijk looft U niet".
- "Niet de doden zullen de HERE loven".
- "Er is geen werk of overleg of kennis of wijsheid in het dodenrijk".

B. geen beschrijving van toestand der doden

2. Voorstelling in gelijkenis staat haaks op "Mozes en de profeten".

- Nergens in de Tenach een aanwijzing van bewust-zijn in het dodenrijk;
- "Het dodenrijk looft U niet".
- "Niet de doden zullen de HERE loven".
- "Er is geen werk of overleg of kennis of wijsheid in het dodenrijk".
- **"De doden weten niets".**
- **Etc.**

B. geen beschrijving van toestand der doden

2. Jezus ontleent terminologie in de gelijkenis aan Joodse overleveringen.

- door engelen gedragen worden
- Abrahams schoot,
- de grote kloof
- pijn lijden in de vlammen

C. De context.

Eerder in Lucas 15

¹ Al de tollenaars nu en de zondaars plachten tot Hem te komen om naar Hem te horen.

² En de Farizeeen en de schriftgeleerden morden en spraken:

Deze ontvangt zondaars en eet met hen.

³ En Hij sprak **deze gelijkenis tot HEN** en zeide...

C. De context.

Direct voorafgaand in Lucas 16

¹⁴ Dit alles hoorden **de Farizeeen**,
die **geldzuchtig** waren,
en zij **hoonden Hem**.

D. Enkele opmerkingen over de inhoud

¹⁹ En er was een **RIJK MAN**,
die gekleed ging in purper en fijn linnen
en elke dag schitterend feest hield.

purper = koninklijk (Est.8:15)
fijn linnen = priesterlijk (Ex.28:5)

de rijke man representeert
Israëls leidslieden

²⁰ En er was een bedelaar,
Lazarus genaamd, vol zweren,

= God is mijn Helper

afgeleid van Eleazer
(Israëls tweede hogepriester)

²¹ **NEDERGELEGD** bij zijn voorportaal,
die verlangde zijn honger te stillen
met wat van de tafel van de rijke afviel;
zelfs kwamen de honden zijn zweren likken.

Lazarus representeert Jezus
én allen die tot Hem kwamen:
gehoond en veracht

²² Het geschiedde, dat de arme stierf en door de engelen gedragen werd in Abrahams schoot.

termen uit de Joodse
overlevering (Talmoed)

Lucas 16

²³ Ook de rijke stierf
en hij werd begraven.
En toen hij in het dodenrijk
zijn ogen opsloeg onder de pijnigingen,
zag hij Abraham van verre
en Lazarus in zijn schoot.

Israël als natie stierf
en kwam in het graf der volken
... en in de pijnigingen

²¹ ... Daarom zal Ik hen (=Israël)
tot naijver verwekken
door wat geen natie is (*)
door een **dwaas volk** zal Ik hen krenken.

²² Want een **VUUR** is
in mijn toorn ontstoken,
het brandt tot in
de diepten van **HET DODENRIJK...**

-Deuteronomium 32-

* Rom.10:19 > de ekklesia in onze dagen

Lucas 16

²³ Ook de rijke stierf
en hij werd begraven.

En toen hij in het dodenrijk
zijn ogen opsloeg onder de pijnigingen,
zag hij Abraham van verre
en **Lazarus in zijn schoot.**

Israël in het volkengraf

VERSUS

Lazarus (>"dwaas volk") delend in
de zegen van Abraham

²⁴ En hij riep en zeide:
Vader Abraham,
heb medelijden met mij
en zend Lazarus
opdat hij de top van zijn vinger in water dope
en mijn tong verkoele,
want ik lijd pijn in deze vlam.

> Israëel

Lucas 16

²⁴ En hij riep en zeide:
Vader Abraham,
heb medelijden met mij
en zend Lazarus
opdat hij de top van zijn vinger in water dope
en mijn tong verkoele,
want ik lijd pijn in deze vlam.

Lucas 16

²⁵ Maar Abraham zeide:
Kind, herinner u,
hoe gij het goede tijdens uw leven
hebt ontvangen
en insgelijks Lazarus het kwade;
nu wordt hij hier vertroost
en gij lijdt pijn.

Lucas 16

²⁶ En bij dit alles,
er is tussen ons en u
een onoverkomelijke kloof,
opdat zij,
die van hier tot u zouden willen gaan,
dit niet zouden kunnen,
en zij vandaar niet aan onze kant
zouden kunnen komen.

Lucas 16

²⁷ Doch hij zeide:
Dan vraag ik u, vader,
dat gij hem
naar het huis van mijn vader zendt,
want ik heb vijf broeders.

zoals Juda...

Lucas 16

²⁸ Laat hij hen dan ernstig waarschuwen,
dat ook zij niet
in deze plaats der pijniging komen.

²⁹ Maar Abraham zeide:
Zij hebben **Mozes en de profeten**,
naar hen moeten zij luisteren.

Jezus vertelt een Farizeïsch verhaal ...
om de Farizeeën te ontmaskeren!

Niet luisteren naar "Joodse fabelen"
maar naar "Mozes en de profeten"!

Alleen dan begrijp je deze gelijkenis.

Lucas 16

³⁰ Doch hij zeide:
Neen, vader Abraham,
maar indien iemand van de doden
tot hen komt, zullen zij zich bekeren.

Lucas 16

³¹ Doch hij zeide tot hem:
Indien zij naar Mozes en de profeten
niet luisteren zullen zij ook,
indien iemand uit de doden opstaat,
zich niet laten gezeggen.

Er stond ooit een Lazarus op...

⁹ De grote menigte uit de Joden dan kwam te weten, dat Hij daar was, en zij kwamen niet alleen om Jezus, maar ook **opdat zij Lazarus zouden zien, die Hij uit de doden had opgewekt.**

¹⁰ En **de overpriesters beraadslaagden om ook Lazarus te doden,**

¹¹ daar vele der Joden ter wille van hem kwamen en in Jezus geloofden.

-Johannes 12-

³¹ Doch hij zeide tot hem:
Indien zij naar **Mozes en de profeten**
niet luisteren zullen zij ook,
indien **iemand uit de doden opstaat**,
zich niet laten gezeggen.